B.V.V Sangha's

Shri S.R. Kanthi Arts, Commerce and Science College, Mudhol

B.Com. 6th Semester

Indian Economics

Unit- 5 Public Finance

From: Prof. K. G. Sahukar

Department of Economics

- Unit-**5. Public Finance: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು:**

The Government of every country has to perform certain special functions, which can be classified under two heads,

a. Obligatory Functions ಕಡ್ಡಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳು and
b. Optional Functions ಐಚ್ಛಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

a. Obligatory Functions ಕಡ್ಡಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳು: Defence of the country against foreign aggression, the maintenance of peace and security within the country are some of the **obligatory functions** of the Government.

ವಿದೇಶೀ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸರಕಾರದ ಕಡ್ಡಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

b. Optional Functions ಐಚ್ಛಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು: The provision of education and the establishment of hospitals, the building of parks etc, are **optional functions** of the Government.

- ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಇನ್ನಿತರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರಕಾರದ ಐಚ್ಚಿಕ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

To perform all these function adequately and efficiently, the government needs funds from the public.

Public Finance is that science which deals with the income and expenditure of the public authorities.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಸಕಾಸು ಎಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಯ –ವ್ಯಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ದೊರಕಿಸಬೇಕು, ಹೇಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತದೆ.

Definitions:

- In the words of Prof. Findlay Shirras, “public finance is the study of the principles undertaking the spending and raising of funds by public authorities”.

- "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ಎಂದರೆ, ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳ ಅಡಿ ಇರುವ ತತ್ವಗಳ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ".
- Prof. Bastable – "Public Finance deals with expenditure and income of public authorities of the state and their mutual relations as also with the financial administration and control". ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ದೇಶದ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂದಿಗಳಿಗೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ".

Sources of Revenue of Central Government: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು:

The term **'Public Revenue"** refers to the income of the Government through all sources and includes all the receipts obtained by it. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆದಾಯ ಅಥವಾ ವರಮಾನ ಎಂದರೆ, ಸರಕಾರದ ಆದಾಯ. ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

- ಸರಕಾರದ ಆದಾಯ ಎಂದರೆ, ಸರಕಾರ ಪಡೆಯುವ ಹಣವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ, ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಾವು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮರುವುದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ, ಆಡಳಿತದ ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಅಂದರೆ ಶುಲ್ಕಗಳು, ದಂಡದ ಹಣ, ದೇಣಿಗೆಯ ಹಣ, ಅನುದಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದುನಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆದಾಯವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ "ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ" ಮತ್ತು "ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ" ಎಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

Sources of Revenue: ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು:

- The term **"Revenue Receipt"** is made up of two words Revenue and Receipts. Any income that does not generate a liability is revenue.
- For example; if the Government borrows money from World Bank, it will increase it liabilities (because this money has to be paid back)- so cannot be called revenue. However, if the government gets the same money has grant (donation), its revenue receipt because grants are not to be paid back.

“ಆದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿ” ಎಂಬುದು ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕೃತಿ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸದ ಯಾವುದೇ ವರಮಾನವು ಆದಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಜವಾಭ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಸುವ ವರಮಾನವು ಆದಾಯವಲ್ಲ. ಉದಾ: ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕಾರವು ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಾಗ ಅದು ಅದರ ಆದಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಆ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸರಕಾರದ ಜವಾಭ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸರಕಾರೆದ ಆದಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ಅನುದಾನ ಅಥವಾ ದೇಣಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಪಡೆದಾಗ ಅದು ಸರಕಾರದ ಆದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಈ ಹಣವನ್ನು ಅದು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

Tax Revenue: ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ:

Tax Revenue includes all incomes obtained from taxation. A tax may be defined as a compulsory contribution of the wealth of a person a body of a person’s for the services of the public ರಿಠತಿಜಢ್ಠಿ.ತೆರಿಗೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. “ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತೆರಿಗೆ” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

“ತೆರಿಗೆ ಎಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯಕಿಗಳ ಸಮೂಹ ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಡ್ಡಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

Direct Taxes: ನೇರ ತೆರಿಗೆ: Direct Tax generally, means a tax paid directly to the government by the persons on whom it is imposed. Income Tax, Gift Tax, Wealth Tax and Property Tax etc, are direct taxes.

A direct tax is that tax whose burden is borne by the person on whom it is levied. He cannot transfer the burden of the tax to some other person.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನರ ಮತ್ತು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರೇ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ಆಘಾತ (ಎಟಠಿಚಿಛಿಣ) ಮತ್ತು ನೆಲೆ ಅಥವಾ ಹೊರೆ (ಎಟಿಛಿಜಜಟಿಛಿಜ) ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ, ಸಂಪತ್ತಿನ ತೆರಿಗೆ, ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ, ಕಾಣಿಕೆ ತೆರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

Indirect Tax ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ: Indirect Tax is a tax collected by an intermediary (Such as a retail store) from the person who bears the ultimate economic burden of the tax (such as the consumer). Sales tax, Value Added Tax (VAT), Goods and Service Tax (GST), or any other such tax is an indirect tax.

ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ಆಘಾತ (ುಟಠಿಛಿಛಿಣ) ಒಬ್ಬನ ಮೇಲಾದರೆ, ತೆರಿಗೆಯ ನೆಲೆ ಅಥವಾ ಹೊರೆ (incidence) ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ, ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆ ತೆರಿಗೆ, ಮೌಲ್ಯ ವರ್ದಿತ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು.

Non-Tax Revenue; ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ: Public income received through the administration, commercial enterprises, gifts and grants are source of non-tax revenues of the government

Non-tax revenue includes all other receipts of the Government except the tax revenue.

ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸೆ ಇತರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯನ್ನು ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **Heads of Expenditure of Central Government: ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಅಂ±ಗಳು:**
- **Important Items of Government Expenditure are:**
- Development Expenditure ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ
- Defence Expenditure ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ
- Non Development Expenditure ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚ
- Grants of States and Union Territories ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳೀತ ಪ್ರದೇ±ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅನುದಾನ
- **Development Expenditure ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ:**
- The expenditure made towards the development of social and economic activities or programmes is called as development expenditure. Following are the social and economic activities
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು.

- **Social Development Programmes: ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು:**
- Development Expenditure ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ
- Medical and Public Health ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ
- Labourers Welfare and Health ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ

Economic Development Activities ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- Agricultural and its allied activities ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- Large Industries ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳು
- Small Industries ಚಿಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಗಳು
- Export Business Development ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- Irrigation and Electricity ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ
- Public Activities or Programmes ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು
- Transport and communication ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ
- Other Services ಇತರೆ ಸೇವೆಗಳು

2. Defence Expenditure ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ: The major expenditure of Central Government is the defence expenditure. Since independence the defence expenditure is increasing. Because of the dispute at the borders of China and Pakistan and indefinite changes in political sector in the world, the defence expenditure is continuously increasing Central Government is spending more money on Army, Air and Naval sector

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವೆಚ್ಚವೆಂದರೆ ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ. ಭಾರತವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದಾಗಿನಿಂದಲೂ ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚವು ಒಂದೇ ಸವನೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳೊಡನೆ ಆಗಿಂದಾಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಘರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚವು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗಿದೆ.

3. Non-Development Expenditure ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚ: Non development expenditure includes the following,

- Expenditure on collecting taxes ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವೆಚ್ಚ
- Administrate and general expenses ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ

- Providing interest on loan ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಸುವುದು
- Printing of Currencies and manufacturing of coins ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ
- Expenditure on other programmes ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚ

3. Grants of States and Union Territories ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳೀತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅನುದಾನ: ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಮತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಹಾಯ ಧನವು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿದೆ.

Expenditure of the Central Government: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ:

Classification of Public Expenditure ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚದ ವರ್ಗೀಕರಣ: The Expenditure of the Central Government is of two types; Revenue Expenditure ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚಗಳು and Capital Expenditure. ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ

- **Revenue Expenditure ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚಗಳು:** A Revenue Expenditure is a cost that is charged to expense as soon as the cost is incurred. By doing so, a business is using the matching principle to link the expense incurred to revenues generated in the same reporting period. This yields the most accurate income statement results. There are two types of revenue expenditure,

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಂದಾಯ ಆದಾಯಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುವ ಆಡಳಿತ ಸೇವೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ ಮುಂತಾದ ಪೌರ ವೆಚ್ಚಗಳು, ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಅನುದಾನಗಳು ಮುಂತಾದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.
- **Capital Expenditure: ಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ:** Capital Expenditure or capital expenses is the money an organization or corporate entity spends to buy, maintain or improve its fixed assets, such as buildings, vehicles equipment or land. It is considered a capital expenditure when the asset is newly purchased or when money is used towards extending the useful life of an existing asset, such as repairing the roof §ಂಡವಾಳ ಆದಾಯದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು §ಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **New Classification of Central Government Expenditure ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಹೊಸ ವರ್ಗೀಕರಣ:**

1. Plan Expenditure ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ
2. Non-Plan Expenditure ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ

1. **Plan Expenditure ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ:** Any expenditure that t is incurred on programmes which detailed under the current (Five Year) Plan of the centre or centre's advances to state for their plan is called Plan Expenditure. Provision of such expenditure in the budget is called Plan Expenditure.

Items of Plan Expenditure: Expenditure on Electricity generation, irrigation and rural development, construction of roads, bridges, canals and science, technology, environment etc. It includes both revenue expenditure and capital expenditure. Again, the assistance given by the Central Government for the plans of States and Union Territories is also a part of plan expenditure

ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಗಳೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚಗಳು. ಉದಾ: ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ, ಸಾರಿಗೆ–ಸಂಪರ್ಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳು ಯೋಜಾನಾ ವೆಚ್ಚಗಳು.

- **Non-Plan Expenditure ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ:** It refers to the estimated expenditure provided in the budget for spending during the year on routine functioning of the Government. Non-Plan Expenditure is all expenditure other than plan expenditure of the government. Such expenditure is a must for every country, planning or no planning. For instance, no government can escape from its basic function of protecting the lives and properties of the people and protecting the country from foreign invasions. For this, the government has to spend on police, Judiciary, military etc.

  ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚಗಳು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳೆರಡೂ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬಾಬುಗಳೆಂದರೆ, ಬಡ್ಡಿಯ ವೆಚ್ಚ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಧನ, ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ, ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ವೆಚ್ಚ, ವಿದೇಶೀ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ, ಇತ್ಯಾದಿ.

Causes for Increasing Public Expenditure: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು:

1. Development work by modern governments ಆಧುನಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
2. Change in attitude toward government ಸರಕಾರದ §ಗೆಗಿನ ಮನೋಭಾವದ §ದಲಾವಣೆ
3. Rising trend of prices ಬೆಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ
4. Rise of Democracy ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಉಗಮ
5. Rising Expenditure on war ಯುದ್ಧಗಳ ಮೇಲೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚು
6. Greater Expenditure on internal and external security ಆಂತರಿಕ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವ ವೆಚ್ಚ
7. The Concept of Welfare State ಸುಖಿ ಅಥವಾ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ
8. Increasing Urbanisation ನಗರೀಕರಣದ ಏರಿಕೆ
9. Rapid increase in population ಮಿತಿಮೀರಿ ಏರುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ
10. Economic Planning ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು

11. Economic Development ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ
12. Social Security measures ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳು
13. Increase in Interest on Public Debt ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವ §ಡ್ಡಿ
14. Growth with social justice ಪ್ರಗತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ

Budgeting ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ

ಹಣಕಾಸು ಆಡಳಿತವುಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಧ್ಯೇಯೊದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿಕೆಗೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಡಳಿತವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ತಯಾರಿ, ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು, ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಅದರ ಅಳವಡಿಕೆ, ಮಂಜೂರಾತಿ, ಚರ್ಚೆ, ಲೆಖ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

Meaning of Budget ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಅರ್ಥ:

- The budget is a financial statement showing the expected receipts and expenditure of the Government in the coming financial year.
- A Budget is a statement containing estimated income and expenditure of the Government for any one year.

- ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಯಾರಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕದ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ **ಆಯ-ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ** ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಸರಕಾರದ ಮುಂಬರುವ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಬಜೆಟ್.
- **Origin of ಃಣಜಂಜಣ Budget ಪದದ ಮೂಲ:** Budget ಎಂ§ ಪದವನ್ನು ಪ್ರೇಂಚ್ ¸ಾಷೆಯ ಃಠಣಂಜಣಣ (ೋಜೆಟ್) ಎಂ§ ಪದದಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಂಚ್ ¸ಾಷೆಯ್ಲಿ Bougett (ೋಜೆಟ್) ಎಂದರೆ ಚರ್ಮದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಚೀಲ (a small leather bag) ಎಂ§ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಈ ಪದದ ಅರ್ಥ ಹಣಕಾಸು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚರ್ಮದ ಚೀಲವಾಗಿದೆ.

Budget ಮೂರು ರೀತಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂ±ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ,

- ಹಿಂದಿನ ವರುಷದ ನೈಜ ಅಂಕಿ ಅಂ±ಗಳು (Previous year real data)
- ಪ್ರಸ್ತುತ ವರುಷದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು (present year revised data)
- ಮುಂ§ರುವ ವರುಷದ ಅಂದಾಜು ಅಂಕಿ ಅಂಸಗಳು (Expected data of next year)

- Prof. Bastable- "ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಏರ್ಪಾಟು ಎಂಬುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ನೀಡುತ್ತದೆ"

Kinds or Classification of :ಣಜರಂಜಣ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ವಿಧಗಳು ಅಥವಾ ವರ್ಗೀಕರಣ:

1. The Surplus Budget ಉಳಿತಾಯ ಅಥವಾ ಮಿಗುತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ
2. The Balanced Budget ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ
3. The Deficit Budget ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ

1. The Surplus Budget ಉಳಿತಾಯ ಅಥವಾ ಮಿಗುತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ: A surplus budget shows excess of income over expenditure

ವರ್ಷವೊಂದರ ಸರಕಾರದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆದಾಯವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು **"ಮಿಗುತೆ ಮುಂಗಡ"** ಅಥವಾ **"ಅನುಕೂಲಕರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ"** ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

2. The Balanced Budget ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ: When the total expenditure of the Government is equal to the total revenue during a year it is called a **'Balanced Budget'.**

ವರ್ಷವೊಂದರ ಸರಕಾರದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವೆಚ್ಚವು ಪರಸ್ಪರ ಸಮವಾಗಿರುವ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವಾಗಿದೆ. **'ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಜೀವಿಸು'** ಎಂಬ ತತ್ವದ ಮೇರೆಗೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮತೋಲನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

3. **The Deficit Budget ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ:** When the total expenditure of the Government is more than its total revenue during a year, it is called a '**Deficit Budget'.**

ವರ್ಷವೊಂದರ ಸರಕಾರದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆದಾಯವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಅನಾನುಕೂಲಕರ ಬಜೆಟ್ ಅಥವಾ ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು ಅದರ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವು "ಕೊರತೆಯ ಮಂಗಡ ಪತ್ರ" ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- **The Reserve Bank of India: ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು:**

The Reserve Bank of India is India's Central Bank which has been established under the Reserve Bank of India Act, 1934. It commenced operation from April 1, 1935.

Functions of the Reserve Bank of India: ಕಾರ್ಯಗಳು:

1. Issue of Currency Note: ಕರೆನ್ಸಿ ನೋಟುಗಳ ಮುದ್ರಣ:
2. Banker to Government: ಸರಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕು:
3. Banker's Bank and Lender of Last Resort ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಂತೀಮ ಋಣದಾತ:
4. Credit Control; ಪತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ:
5. Clearing House ತಿರುವೆ ಮನೆ:
6. Agricultural Finance: ಕೃಷಿ ಹಣಕಾಸು:
7. Custodian of Foreign Exchange: ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯದ ಪಾಲಕ:
8. Collection of Data and Publication: ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಕಾರ್ಯ:

9. Supervision and Control of Commercial Banking: ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ:

10. Developmental and Promotional Functions: ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ:

11. General Banking Functions; ಸಾಮಾನ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ ಕಾರ್ಯಗಳು:

Monetary Policy of the Reserve Bank of India: ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿ:

The RBI has been constructed as an apex authority for monetary management. Its primary function is to formulate and administer monetary policy.

Monetary Policy refers to "the use of instruments within the control of the Central Bank to influence the aggregate demand for goods and services by regulation of the money supply and credit".

ದೇಶದ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಳೆಯುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ದೇಶದ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕು ಆರ್,ಬಿ,ಆಯ್ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಹಣದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಸುವುದಾಗಿದೆ.

- ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಘೋಷಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

  ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

Objectives of Monetary Policy; ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- Price Stability :
- Reduce Deficit ಕೊರತೆಯ ನಿವಾರಣೆ:
- Encourage Export ರಫ್ತು ಉತ್ತೇಜನ:
- Growth
- Social Justice ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ:

Methods of Credit Control ಪತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದ ವಿಧಾನಗಳು:

1. General or Quantitative Methods ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳು
2. Qualitative or Selective Credit Control ಒಜಣುಃಂಫ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳು

- **General or Quantitative Methods ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳು:**

a. Bank Rate Policy ಬ್ಯಾಂಕ ದರ ನೀತಿ
b. Cash Reserve Requirements (CRR) ನಗದು ನಿಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣ
c. Statutory Liquidity Ratio (SLR) ಶಾಸನಬದ್ದ ದ್ರವತ್ವದ ಪ್ರಮಾಣ
d. Open Market Operations ಮುಕ್ತ ಪೇಟೆಯ ವ್ಯವಹಾರ

Statutory Liquidity Ratio (SLR) ಶಾಸನಬದ್ದ ದ್ರವತ್ವದ ಪ್ರಮಾಣವು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಠೇವಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಗದು ಹಣ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಠೇವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ನಗದು ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸನಬದ್ದ ದ್ರವತ್ವದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

- **Qualitative or Selective Credit Control Methods (Directive Credit Controls): ಗುಣಾತ್ಮಕ ಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳು ಅಥವಾ ಆಯ್ದ ಪತ್ತಿನ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು (ನೇರ ಪತ್ತಿನ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳು):**

  The selective credit controls are;

- The purpose for which advances may or may not be made ಕೆಲವೊಂದು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ಪತ್ತಿನ ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು.
- The margins to be kept in respect of advances against securities. ಆಧಾರಗಳ ಮಿತಿಯನ್ನು ಏರಿಸುವುದು.
- The maximum amount of guarantee to be given. ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಟ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು.
- The rate of interest and other terms and conditions for granting advanced. ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು (ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು. Discriminatory interest rates)